

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 13 від 23 вересня 2024 року

*Вітаємо першокурсників
у дружній родині Каразінського!*

*Gaudeamus igitur,
Juvenes dum sumus!*

КОЛОНКА РЕКТОРА

НАВЧАННЯ В КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: СВІДОМИЙ ВИБІР ТА ВЕЛИКА МОЖЛИВІСТЬ!

Час від часу на вулиці нашого незламного Харкова та у простір Каразінського університету хоча б на кілька миттєвостей повертаються вже підзабуті емоції довоєнного життя... Бурхливі емоції дітей біля включеного на короткий час фонтану між університетськими корпусами... Відчуття надії та незгасимої любові до нашого чудового міста та нашої героїчної країни в День Харкова та День Незалежності... Світла радість єднання корпоративної спільноти на урочистій посвяті в студенти-першокурсники... Все це нагадує нам про те, яким було наше життя до війни. І яким воно знову стане після нашої Перемоги!

Вересень почався для нас з емоцій вдячності та радісного хвилювання завдяки поповненню нашої великої університетської родини нашими новими студентами – креативними, яскравими та щирими першокурсниками. Ці чудові юнаки та дівчата вже почали навчання та безперервно дарують нашим викладачам натхнення від творчого спілкування, а всім нам – новий імпульс до продовження наукової та освітньої діяльності на найвищому якісному рівні. Ми безмежно пишаємося тим, що свідомим вибором цієї молоді став саме Каразінський університет. І абсолютно впевнені: саме тут наші нові студенти зможуть якнайкраще реалізувати

власний потенціал та досягти найвищих вершин. Адже навчання в нашому університеті гарантує великі можливості розвитку!

Наші дорогі першокурсники та першокурсниці! На початку навчання в Каразінському університеті, яке є новим і вкрай важливим етапом вашого життя, від щирого серця хочеться вам побажати:

Мрійте! Бо мрії – збуваються!

Прагніть до найвищих вершин! Дійте та завжди прямуйте до своєї мети! Бо ті, хто має мету та працює заради її досягнення, неодмінно досягають успіху!

Надихайтесь та надихайте! Бо натхнення дарує радість та наближає до реалізації найсміливіших ідей!

Залишайтеся стійкими та зберігайте єдність! Бо в цьому – запорука щасливого і достойного майбутнього нашої країни!

Вірте в себе та в тих, хто поряд! Бо віра допомагає в найтемніші часи!

Зберігайте своє внутрішнє світло! Бо ваше світло завжди може зігріти інших!

Майте сміливість – діяти, боротися та перемагати! Бо сміливі мають щастя! А боротьба за справедливість закладена в генетичному коді нашої нації!

І завжди пам'ятайте: наша велика та згуртована каразінська родина буде вашою підтримкою на всіх ваших шляхах, не лише в часи радості та добробуту, а й в періоди випробувань та великих викликів! Разом ми подолаємо всі труднощі! Разом відсвяткуємо Перемогу! Разом і надалі будемо працювати на достойне майбутнє України!

*Професор Тетяна КАГАНОВСЬКА,
ректор університету.*

РЕПОРТАЖ

МРІЯТИ ТА ДІЯТИ: ПОСВЯТА ПЕРШОКУРСНИКІВ 2024 У КАРАЗІНСЬКОМУ

29 серпня 2024 року в стінах Каразінського університету пройшла урочиста Посвята в студенти – перша, що відбулася наживо після початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. Учасниками свята стали понад 2 797 першокурсників, їхні батьки, представники адміністрації університету, викладачі, студенти та багато інших. Серед почесних гостей заходу – міський голова Харкова Ігор Терехов, перший заступник міського голови Олександр Новак, письменник та поет, Почесний доктор Каразінського університету Сергій Жадан. Локацією для цьогорічної Посвяти став північний корпус.

29 серпня, у День пам'яті захисників та захисниць України, присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять Героїв, які поклали своє життя, захищаючи цілісність і суверенітет нашої держави. Це день болу й скорботи, але це також день надії та віри у світле майбутнє в мирній Україні. Попри труднощі, Каразінський продовжує виховувати нові покоління українців, працювати на благо держави та міста, адже Університет – це серце Харкова, єдина сталь та броня.

Без відчуття та атмосфери свята не залишився ніхто. Найбільш мотиваційною залишається промова ректора Каразінського університету, професора Тетяни Кагановської. Тетяна Євгенівна:

«Вітаємо першокурсників у великій каразінській родині! Ми щиро радіємо та пишаємося тим, що найкраща молодь нашої країни за будь-яких обставин обирає саме нас – Каразінський університет. Разом зробимо все можливе, щоб ваші найсміливіші задуми та ідеї втілювалися в життя. І щоб ваші студентські роки пройшли в стінах Каразінського яскраво, натхненно, плідно та результативно! На цьому етапі хочу вам побажати – мрійте, бо мрії здійснюються! Дійте й прямуйте до своєї мети!»

Зі словами привітання до першокурсників звернувся міський голова Ігор Терехов:

«Бачу вас і гадаю ті часи, коли я теж був студентом. І це, знаєте, найкращі роки. Будьте сміливими! Навчайтесь! Дуже хочу, щоб у вас завжди був хороший

настрій. Так, на нашу долю випали дуже важкі іспити, але впевнений, що ми разом складемо їх. Переконали, що ми переможемо. Впевнений, що настане мир, мир в Україні, мир у Харкові!»

Перший заступник Олександр Новак акцентував на тому, що завдячує цьогорічним першокурсникам за їхній вибір та рішення обрати саме Каразінський та Харків, які є єдиним цілим: «Ми пишаємося історією Каразінського університету, його випускниками, які є нобелівськими лауреатами, науковцями зі світовим ім'ям. Бажаю вам, шановні першокурсники, бути гідними продовжувати успішний шлях, традиції та новачі, які має цей славний Університет! Харків був і буде студентською столицею! Харків чекав на вас, Харків вірить у вас! Зі святом!»

До привітань доєдналися голова Первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів Олександр Пелюх, перша заступниця голови Студентської ради університету Софія Панасюк. Крім того, перед гостями події через монітор екрана до першокурсників звернулася випускниця Каразінського університету, народна депутатка України, голова делегації України в ПАРС Марія Мезенцева, яка наразі перебуває за кордоном. За словами пані Марії, навчання в Каразінському – це серйозний шанс досягти міжнародного успіху та ще в студентські роки створити

РЕПОРТАЖ

власний стартап.

Привітання від деканів були настільки різними, забарвленими унікальними словами та посланнями, але всі з однаковою незмінною настановою – прагнути до знань.

«Тепер ви частина історії, частина майбутнього, частина каразінської спільноти, яка змінює світ на краще. Вперед до вершин! Тільки сміливі мають щастя!» – звернулися декани до першокурсників.

У межах урочистої частини Посвяти в студенти пролунала традиційна клятва першокурсників, опісля якої ректор Тетяна Кагановська та письменник Сергій Жадан запалили символічний Вогонь – «Магічну кулю знань».

Учасникам заходу показали концертну програму у виконанні університетського хору «Ad Libitum» під керівництвом Ксенії Підопригори й університетського оркестру «Karazin Orchestra» під керівництвом Тетяни Богатирьової.

На подвір'ї Каразінського вперше за довгий час великої війни гамірно, тут вирує життя! В оточенні щасливих облич першачків я відчула найприємніші відчуття: від подиву до захоплення! Зафіксуємо перші враження, перші кроки новоспечених каразінців, зафіксуємо перші мрії та плани першокурсників 2024 до Каразінського літопису!

Тайсія ЄСПОВА, першокурсниця факультету математики і інформатики:

– Усе сподобалося. Було круто, енергійно, ми зробили фото з пані ректоркою, з Ігорем Тереховим, з деканами, з усіма... Я рада, що ми повертаємося в той Харків, коли все так активно та бурливо. Мехмат, бо люблю екстрим та яскраві емоції!

Олексій ПОКЛОНСЬКИЙ, першокурсник факультету математики і інформатики:

– Математика – це мова, якою розмовляє природа, якою вона запрограмована. Якщо я зрозумію математику, зможу пізнати

весь світ! Щодо посвяти – усе було на найвищому рівні! Нарешті вибрався в люди, бо щось ми засиділися вдома...

Дар'я ШМАТЧЕНКО, першокурсниця економічного факультету:

– Каразінський надає безліч можливостей у навчанні. Я вирішила бути економістом, адже в часи війни країна потребуватиме спеціалістів, які будуть підіймати економіку. Сьогодні свято було просто супер!

Поліна МОСКАЛЕНКО, першокурсниця медичного факультету:

– Несподівано було отримати на електронну пошту запрошення на посвяту в студенти в офлайн-форматі. Бо всі ми очікували звичної дистанційки. І ця подія стала для мене справжнім святом, гарним початком студентського життя. Сьогоднішній день подарував нові знайомства, дивовижну атмосферу, усе, про що можна мріяти! Я обрала Каразінський, тому що тут писала олімпіаду з історії. Відтоді мені сподобалася й архітектура університету й викладачі. Оскільки мрію бути хірургом, а може й патологоанатом, обрала медичний факультет. Сподіваюся, завдяки навчанню в Каразінському, зроблю свій правильний вибір. В цілому, вважаю, що Каразінський – це найкраще місце, де можна навчатися!

Микита ШЕВЧЕНКО, першокурсник ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту:

– Вирішив пов'язати життя із технологіями, цікавлюся штучним інтелектом та мрію бути першокласним програмістом. Звісно, планую якомога раніше почати працювати: фриланс, стажування чи досвід роботи у відкритих проєктах. Каразінський обрав за прогресивність! Переконаний, що ІТ-освіта допоможе створити фундамент для майбутнього.

Єлизавета СОКОЛОВСЬКА, першокурсниця факультету психології:

– Ми покоління, яке навчалось в різних екстремальних ситуаціях. Спершу карантин, коли запровадили тотальне дистанційне навчання. Нині новий ще серйозніший виклик – повномасштабна

РЕПОРТАЖ

війна. Водночас кожен усвідомлює, що професія психолога буде вкрай потрібна. Життя продовжується, і вже завтра нам доведеться відновлювати Україну, попереду багато роботи. Захід дуже порадував, я й не думала, що буде настільки багато відомих людей.

Анастасія КУЧЕРЕНКО, першокурсниця факультету психології:

– На жаль, війна – це не спринт, а марафон, і потрібно розподіляти зусилля, щоби дістатися до Перемоги. Відчуваю в собі сили допомагати людям і зараз, і після війни, мрію стати фаховою психологинею. А Каразінський, бо потрібно обирати найкраще!

Ніколя АБРАМОВИЧ, першокурсник факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем:

– З дитинства цікавився точними науками, маю інженерний, аналітичний склад розуму, тому й подався на радіофізичний факультет. Каразінський обрав завдяки його високому рейтингу та репутації, а ще чув, що тут можна долучитися до глобальних наукових проєктів.

Ілля ТЕСЛЕНКО, першокурсник факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, наш майбутній Tesla:

– Сподобався сьогоднішній святковий день! Гарні люди, незабутні враження! Для початку хочу здобути якісну освіту в кращому університеті України. А вже потім можна мріяти про успіхи в кар'єрі. Цікаво вивчати технології відновлюваної енергії, дистанційного керування, конструювання новітньої техніки для військових, дослідження космосу та розробки біофізичних технологій. Цікаво пізнавати себе.

Юліанна МАНЯЄВА, першокурсниця соціологічного факультету:

– Харків – моє улюблене місто, а Каразінський входить в список п'яти кращих університетів України та має світове визнання, соціологічний факультет – у тренді. У майбутньому

планую працювати у сфері реклами та брендингу.

Вероніка СЛІВІНСКА, першокурсниця соціологічного факультету:

– Минулого року я відвідала День знань у Каразінському, де були представлені різні факультети. Саме тоді до душі припав соцфак. Тоді поспілкувалася з деканесою Оленою Мурадян, вона вмотивувала вивчати соціологію! Вірю, що все цікаве ще попереду!

Марина СЕРДЮК, першокурсниця медичного факультету:

– Не очікувала такого розмаху свята. Хочу ближче познайомитися з викладачами, які справили гарні враження. Планую бути психотерапевтом. Мрію про власну клініку.

Наталія БУРДИГА, першокурсниця медичного факультету:

– Захід вразив. З дитинства мрію бути лікарем, нейрохірургом, тому обрала славетний медичний факультет.

ДАР'Я ДАШКО, першокурсниця факультету іноземних мов:

– Я мріяла про Каразінський з дитинства. Ще в сьомому класі сказала, що буду тут навчатися, коли проходила повз, так і

вийшло. Сподіваюся, що всі настанови, що студентське життя – це найкраща пора в житті, справдяться!

Софія ПОВХ, першокурсниця ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»:

– Здобути освіту у сфері міжнародних відносин – означає отримати мобільну професію. У майбутньому я можу бути і перекладачем, і дипломатом. Щаслива, що саме в Каразінському є та спеціальність, яка мене цікавить і вабить – «Логістика та митна справа»! Дякую за масштабну, цікаву, урочисту посвяту!

Дар'я ЦУКАНОВА, першокурсниця ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»:

– Посвята у студенти була неймовірною, і стала чудовою мотивацією рухатися вперед. Дякую Каразінському за цей прекрасний день! І хоча кожен уявляє захід по-своєму, у всіх нас, першокурсників, точно були спільні емоції: щастя, піднесеність, гордість за нас і за Каразінський!

**Слава Україні!
Слава ЗСУ!
Vivat, Каразінський!**

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.
Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШИЙ РАЗ – НА ПЕРШИЙ КУРС!

МАЙБУТНЯ ФАХІВЧИНЯ ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПАТРІОТКА СВОГО КРАЮ, ЛАУРЕАТКА СПІВОЧИХ КОНКУРСІВ – НАТАЛІЯ ГЛАДЧЕНКО

Наслідуючи добру традицію, знайомимо першокурсників з університетом, а університет – з першокурсниками.

Наталія Гладченко – першокурсниця історичного факультету, героїня нашої серії інтерв'ю з абітурієнтами. Ще кілька місяців тому вона не була впевнена, з яким факультетом хоче пов'язати своє життя, але точно знала, що її вибір – Каразінський. «Я хочу вступати до вас, тому що мене захопила тема міжфакультетських дисциплін. Мені це стало дуже цікаво, бо в більшості університетів, де я запитувала, такого не було. Думаю, що це чудовий шанс розвиватися не тільки за спеціальністю, а й пізнавати щось нове», – говорила вона під час вступної кампанії.

Також Наталія – неодноразово лауреатка міжнародних і всеукраїнських співочих конкурсів. Вона поділилась із нами, як минув перший тиждень навчання і чи виправдовує її очікування Каразінський університет.

– У минулому нашому інтерв'ю ви ще не знали, який факультет обрати: історичний, психології або іноземних мов. Врешті-решт, ви зупинилися на історичному.

– Навряд чи про це пошкодую! По-перше, це був мій свідомий вибір. По-друге, мені дуже подобається тут вчитися. Як мінімум, Каразінський був моїм улюбленим університетом, куди я хотіла вступити. У мене дуже хороші одногрупники, вони всі раді допомогти. Ми даємо одне одному

«Молодість – це мрія. Це – віра. Це прагнення до подвигу. Це лірика та романтика. Це великі плани на майбутнє. Це початок усіх перспектив...»
Назим ХІКМЕТ.

поради, спілкуємося щодня практично до ночі. Мені дуже подобається контактувати з людьми, особливо з тими, хто буде в моєму житті ще подальші чотири роки. Викладачі теж імпонують, і хоча є ті, з якими ще не знайшли підхід одне до одного, не зійшлись характерами, я дуже вдячна, що існують ті, хто реально може зацікавити й закохати у свій предмет.

– Яким у вас був перший тиждень навчання?

– Перший тиждень пройшов непогано. Думала, що буде дуже складно адаптуватися до такого великого потоку інформації, але насправді все по-іншому. Я приємно вражена.

– Яке досягнення у вашому житті вважаєте найціннішим?

– Вважаю своїм великими досягненням те, що не зламалася, поки планувала вступати в Каразінський. Бо насправді було дуже багато людей, які мене відмовляли, адже я паралельно навчалася в іншому закладі освіти, там мені пропонували залишатися. Але я розуміла, що там не моє місце. Мені дуже хотілося вступити саме сюди. Рада, що в мене це вийшло.

– Знаю, що ви неодноразово брали участь у співочих конкурсах. Ви лауреатка II ступеня Канадсько-українського фестивалю дитячої та юнацької творчості; призерка в Міжнародному вокальному конкурсі «Я маю талант! Україна, Європа, США» Розкажіть про ваш професійний шлях.

– Я навчалася в Сумській спеціалізованій школі № 29. У нас були різні класи: музичний (у якому була я), театральний, танцювальний тощо. З 2 класу я вже грала на гітарі, з 5 – почала співати. У мене була дуже професійна, гідна вчителька, яка допомогла мені зрозуміти,

що таке спів, концерти, виступи. Це, мабуть, і найкраще. Далі я в коледжі на 1 та на початку 2 курсу брала участь в співочих конкурсах завдяки іншій своїй вчительці, якій теж дуже вдячна за досвід та подаровані знання.

– Чи маєте кумирів або наставників, які надихають на подальший професійний розвиток?

– Люди, які надихають мене на подальший професійний розвиток, це ті, які вже випускаються або вчаться на магістратурі, бо з ними дуже цікаво спілкуватися. Їхній високий рівень знань показує й рівень самого факультету. Мене надихає те, що ці люди завжди з захватом розповідають про наш історичний.

– Яким уявляєте своє майбутнє після закінчення університету?

– Чесно, я не дуже люблю загадувати, але мені б дуже хотілося побачити себе через п'ять років на магістратурі, або щоб я вже працювала істориком-археологом у своєму місті, у Сумах. Мені дуже хочеться дізнатися більше історії, бо, на жаль, у нас прикордонна область, вона завжди попадала під обстріли, включно з часами обох світових війн. Мені хочеться зробити внесок та дізнатись більше про те, як проживали люди в ті часи, бо історія нашого міста надзвичайно велична.

– Що б ви сказали собі майбутній через п'ять років?

– Сказала, що я дуже рада, бо пройшла цей складний шлях. І хоча не знаю, яким він буде, легким, важким, тернистим, чистим, але людина, якою я буду через п'ять років, точно гідна більшого й повинна розуміти, що вона пройшла величезну дорогу. Я була б дуже рада через п'ять років знову прочитати це інтерв'ю.

Меланія РИБАЛКО.

ПЕРШОКУРСНИЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ АРІАНА ЗЮКІНА: «МАЮ ЧІТКІ ЦІЛІ, АЛЕ ХАЙ ЦЕ ЗАЛИШИТЬСЯ МОЄЮ МАЛЕНЬКОЮ ТАЄМНИЦЕЮ»

Вступ до університету – це завжди бентежний етап у житті кожного студента, і першокурсники особливо відчують це на собі. Сьогодні ми маємо можливість поспілкуватися з Аріаною ЗЮКІНОЮ, яка щойно розпочала своє навчання на економічному факультеті Каразінського університету. Дізнаємося, чому вона обрала саме цей університет і факультет, як планує організувати свій вільний час і які в неї плани на майбутнє. Цікаво поговорити про те, які враження від першого тижня навчання, що надихнуло Аріану на вибір професії та як вона бачить своє майбутнє у світі економіки.

– Що спонукало обрати Каразінський?

– Я обрала Каразінський університет, тому що, по-перше, він є одним з найкращих закладів вищої освіти в Україні. Високі рейтинги в країні та у світі підтверджують це. І тут була саме та спеціальність, яку я шукала. Крім того, університет має відмінну репутацію і великий досвід у підготовці фахівців.

– Чому ти обрала саме економічний факультет і спеціальність, на якій зараз навчаєшся?

– На цій спеціальності я здобуду знання та професійні навички, які мене цікавлять. Закінчивши навчання, у мене буде великий та різноманітний вибір сфер діяльності, щоб відновлювати наше місто. Це відкриває переді мною широкі можливості для кар'єрного росту та реалізації професійних амбіцій.

– Як щодо першого тижня навчання? Які враження?

– Враження дуже приємні. Усі викладачі привітливі, з розумінням ставляться до безлічі наших питань та допомагають адаптуватися до нової реальності. Атмосфера в університеті сприяє швидкій інтеграції в навчальний процес і

дозволяє зосередитися на здобутті нових знань.

– Чи є економісти або підприємці, на яких ти рівняєшся у своїй майбутній професії? Якщо так, то хто це й чим вони тебе надихають?

– Економіста, на якого я б рівнялася, поки що немає. Проте я надихаюся досягненнями різних успішних професіоналів у цій сфері й прагну знайти свій шлях, вчитися на прикладах їхніх досягнень і помилок.

– Як проводиш свій вільний час поза навчанням?

– У вільний час займаюся спортом, гуляю з друзями в парках. Вони в нас чудові, і це допомагає мені відновити сили після навчання й роботи. Спорт і спілкування на свіжому повітрі позитивно впливають на мій загальний стан і настрій.

– Чи є в тебе бажання створити власний проєкт або бізнес на основі власних захоплень? Яким би він міг бути?

– Так, у мене є бажання створити власний бізнес. Працюючи за наймом, ми можемо виконувати свої обов'язки без особливої мотивації. Коли ж ми працюємо на себе, ефективність результатів, а значить і прибуток, залежить тільки від нас. Дохід безпосередньо пов'язаний з нашими особистісними та професійними якостями. Планую в майбутньому відкрити власний ресторан або готель, що дозволить мені реалізувати свої бізнес-ідеї та вкластися у розвиток сфери гостинності.

– Як бачиш себе через п'ять років після завершення навчання? Чи є в тебе конкретні професійні цілі?

– Через п'ять років бачу себе молодим фахівцем, завзятим та цілеспрямованим.

Маю чіткі цілі, але хай це залишиться моєю маленькою таємницею. Я впевнена, що зможу досягти бажаного завдяки наполегливій праці та прагненню до саморозвитку.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИК СОЦІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ МАКСИМ МАРЮХА: «БАЧУ СЕБЕ НА МІСЦІ СЕРГІЯ ЖАДАНА ПІД ЧАС ПОСВЯТИ ПЕРШОКУРСНИКІВ»

Вступ до університету – це завжди бентежний та відповідальний етап у житті кожного студента. Попереду безліч нових можливостей, викликів і цікавих подій, які відкривають шлях до майбутнього. Як і кожен першокурсник, Максим МАРЮХА стоїть на порозі цієї важливої подорожі. У цьому інтерв'ю дізнаємось, чому він обрав саме Каразінський університет, що привабило його до соціологічного факультету та які очікування має щодо майбутнього.

– Чому ти вирішив навчатися саме в Каразінському університеті?

– Я поєдную технічну закордонну освіту з українською гуманітарною. Роблю це задля того, щоб розвиватися всебічно. Каразінський університет для мене – це зв'язок з Україною, який я не хочу втратити. Попри щоденні обстріли, він залишається одним із найпрестижніших українських університетів. Навіть у міжнародних рейтингах він досі тримає свої позиції. Це й замотивувало мене тут навчатися. Бажаю всім бути сильними, як Каразінський університет.

– Що стало основним фактором, який вплинув на твій вибір журналістики як спеціальності?

– Я захоплююся творчістю Василя Симоненка. Його життєвий шлях, на мою думку, є близьким для мене. Як відомо, він був журналістом. От і я вирішив спробувати себе в цій ролі.

– Які навички або якості вважаєш найбільш важливими для успішного фахівця в журналістиці?

– Я бачу журналістику як захопливу сферу, де креативність поєднується з аналітичними здібностями та бажанням дізнаватися щось нове. На мою думку, журналіст має бути зацікавленим у своїй справі. Крім того, він повинен мати відмінні комунікативні навички, уміти працювати з інформацією, бути

стресостійким та здатним мислити критично.

– Чи маєш особистих кумирів або наставників, які надихають на подальший професійний розвиток?

– Маю обмежене інформаційне поле. Мене не знайдете ні в Інстаграмі, ні у Фейсбуці, ні в Тіктоці. Ютуб дивлюся рідко. Мій особистий кумир – це я. Прагну жити своїм життям, а не життям кумирів. Звичайно, мене також надихає моє оточення. Люди, з якими співпрацюю або постійно перебуваю в контакті, сприяють моєму розвитку. Я радий, що маю таких кмітливих та розумних одногрупників із СМК-12.

– Яке досягнення у твоєму житті

вважаєш найціннішим?

– Народитися – це, на мою думку, найбільше досягнення кожного з нас. Якщо згадувати за останні пів року, то, можливо, найціннішим моїм досягненням є друге місце в конкурсі-захисті науково-дослідних робіт у Малій академії наук. Я написав науково-дослідну роботу на тему «Мемі в сучасному українському мовленні». Зараз видав її у вигляді книжки.

– Яким уявляєш своє майбутнє після закінчення університету?

– Бачу себе на місці Сергія Жадана під час посвяти першокурсників.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ПСИХОЛОГІЇ ВЕРОНІКА ВІНК ПРО КМС З ФЕХТУВАННЯ ТА ПЕРШИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ У КАРАЗІНСЬКОМУ

Осінь – особливо важливий час для усіх студентів. Особливо для першокурсників! Адже вони тільки стоять на порозі великих змін, нових знань, важливих знайомств та незабутніх пригод. Каразінський університет – осередок успішної, розумної та талановитої української молоді. Сьогодні хочемо познайомити вас з нашою новою студенткою, яка досягла успіхів не тільки в навчанні, а й у спорті!

Вінк Вероніка – студентка факультету психології, завзята та щира частина університетської спільноти. До війни вона здобула звання кандидата в майстри спорту з фехтування.

– Чому вирішили навчатися саме в Каразінському університеті?

– Я ретельно підходила до вибору університету, керуючися не лише його престижем та цінністю диплома, але й відгуками знайомих та фахівців про рівень навчання, якість викладання та практичну цінність знань на моїй спеціальності. Провівши своє невелике дослідження, дійшла висновку, що Харківський національний університет імені Каразіна є найкращим вибором.

– Які враження від перших тижнів навчання?

– Другий тиждень навчання проходить цілком чудово, я взяла в навія! Мені надзвичайно подобається атмосфера університету. Навіть ті предмети, які не є профільними, викладають настільки цікаво, що виникає бажання краще вивчати кожну тему. Студентська рада факультету психології чудово виконала свою місію: допомогла швидко адаптуватися та стала для нашого потоку справжніми друзями.

– Знаю, що ви є кандидаткою в майстри спорту з фехтування! Розкажіть про шлях вашого професійного становлення.

– З дитинства я була активною та творчою особистістю, тому завжди пробувала себе в різних видах діяльності. У 14 років мама запропонувала спробувати фехтування. Спочатку я погодилася лише для того, щоб довести, що це заняття точно мене не зацікавить. Але сталося навпаки – це було кохання з першого тренування. Невдовзі я вже не могла уявити своє життя без рапіри та знайшла можливість тренуватися двічі на день, а іноді й тричі. Це був неймовірно цікавий і захопливий досвід. За два місяці до початку повномасштабного вторгнення я здобула розряд кандидатки в майстри спорту з фехтування на рапірах.

– Чи маєте кумирів або наставників, які надихають на подальший професійний розвиток?

– Мені пощастило зустріти справді видатних наставників на кожному етапі мого життя, навіть попри його відносно короткий проміжок. Однією з них для

мене є Ольга Харлан, яка на кожних змаганнях демонструє незламний дух і волю українського народу.

– Яким уявляєте своє майбутнє після закінчення університету?

– Після закінчення університету сподіваюся, що психологія продовжить свій стрімкий розвиток і на той час у нас буде ще більше інструментів для якісної інтеграції військових, колишніх полонених та людей із ПТСР у звичайне життя, а також для формування свідомого суспільства. Дуже хочу зробити свій внесок у цей процес.

– Що ви сказали б собі майбутній через п'ять років?

– Я вірю, що зробила правильний вибір, вступивши до Каразінського університету!

Меланія РИБАЛКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИЦЯ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЄВА СМЕЛЯНСЬКА: «ВСТУПИТИ ДО КАРАЗІНСЬКОГО – МОЯ МРІЯ З ДИТИНСТВА»

Кожен новий навчальний рік приносить з собою особливі виклики та емоції, особливо це стосується першокурсників. Початок університетського життя – це не лише нові знання та навички, але й важливий період адаптації та самовиявлення. Сьогодні маємо можливість поспілкуватися з першокурсницею філологічного факультету Каразінського університету, Євою СМЕЛЯНСЬКОЮ, яка тільки розпочала свою подорож у світі української мови та літератури.

І хоча перший курс може бути наповнений хвилюванням і новими випробуваннями, Єва вже продемонструвала надзвичайні академічні успіхи, отримавши максимальні бали на НМТ з усіх трьох предметів. Пропонуємо разом дізнатися більше про її перші враження від університету та плани на майбутнє.

– Що спонукало тебе обрати Каразінський університет для здобуття вищої освіти?

– Може прозвучати неправдоподібно, але це була моя мрія з дитинства: завжди обожнювала проходити повз величну будівлю університету, уявляти себе студенткою там. Тому, звичайно, Каразіна був моїм першим пріоритетом!

– Як проходять перші тижні навчання?

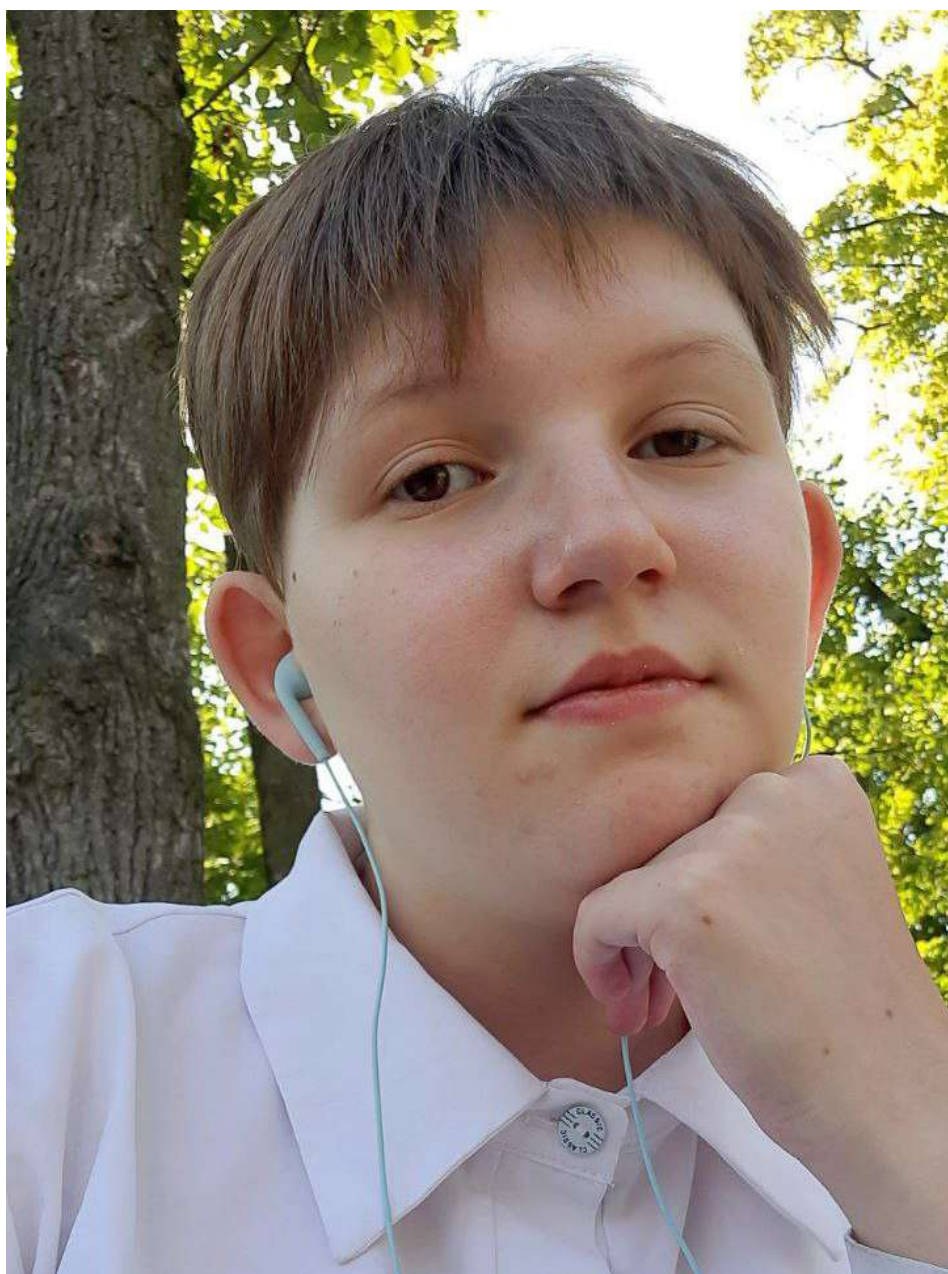
– Чесно, досить важко, уже накопичилось багато завдань. Ще звикаю.

– Які навички, на твою думку, є найбільш важливими для успіху в обраній спеціальності?

– Думаю, важливо бути сумлінною людиною, аби мати терпіння опрацьовувати великий обсяг інформації.

– Яке хобі або заняття приносить найбільше задоволення?

– Цього літа почала волонтерити (плетсти маскувальні сітки) в одній з харківських

благодійних організацій. Це їй приносить мені неймовірне задоволення, особливо саме перебування в тій свідомій спільноті!

– Що допомагає впоратися з викликами або стресами?

– Мені дуже допомагає розділяти велике завдання на дрібні етапи, тоді виходить більш-менш усе встигати. Принаймні хочу вірити, що цей метод завжди

працюватиме.

– Які три цілі маєш на найближчий рік?

– Мої цілі: здобути цікаві знання, стати більш стресостійкою, знайти нових друзів.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

«МОЯ МРІЯ – ЦЕ ЗНАТИ, ЯК ПРАЦЮЄ КОЖЕН МЕХАНІЗМ У ЦЬОМУ СВІТІ ТА ЗРОБИТИ ВІДКРИТТЯ, ЯКЕ ДОПОМОГЛО Б ІНШИМ ЛЮДЬМ», – ПЕРШОКУРСНИК ІНІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ФІЗИКИ ТА ЕНЕРГЕТИКИ МИХАЙЛО ЦАРЬОВ

Продовжуємо знайомити читачів газети «Каразінський університет» із першокурсниками. Михайло Царьов, що навчається на спеціальності «105 Прикладна фізика та наноматеріали», успішно поєднує у своїй діяльності професійний спорт і науку. «З дитинства мене приваблювала фізика та дивовижні механізми в природі, про які я хотів дізнатися якомога більше», – говорить Михайло.

– Чому ви вирішили навчатися саме в Каразінському університеті? Чим привабив університет?

– Вибір зупинив на Каразінському через кілька факторів: поради рідних, хороша репутація та великий вибір спеціальностей. Загалом, я не чув негативних відгуків. Велика частина моєї родини навчалась у Каразінському, і вони згадують лише позитивне.

– Тобто ви відразу знали, куди вступати?

– У мене був вибір між Каразінським та ХПІ, але вступив тут на бюджет, це й на омріяну спеціальність.

– Які враження від першого тижня навчання?

– Він пройшов досить добре, але я сильно хвилювався через новий колектив. До того ж мене ще й обрали старостою, а це – відповідальність за групу.

– Чи були вже якісь проблемні моменти, які вам, як старості, доводилося вирішувати?

– Поки що проблемних моментів не було, але минув лише тиждень. Думаю, що час для труднощів ще буде. Проте я впевнений, що ми їх вирішимо, бо в нас дуже дружній колектив, панує атмосфера довіри та ми будемо допомагати одне одному.

– Які дисципліни в цьому семестрі вам подобаються найбільше?

– Зараз у нас такі дисципліни: англійська, історія, лінійна алгебра, диференціальне числення, механіка та вступ до фаху. Найцікавіше – це вступ до фаху. Раніше мені говорили так: у нас є формула, «дано», ти підставляєш та рахуєш. А вступ до фаху вчить абстрактно мислити та розв'язувати задачі нестандартним способом.

– У чому для вас на цю мить найбільша відмінність університету та школи?

– Найбільша відмінність для мене – це кількість дисциплін. У школі їх багато й перерви настільки маленькі, що ти не встигаєш перемкнутися з одного предмету на інший. Тут дисциплін набагато менше й великі перерви. Ти можеш відпочити, обдумати все, що ви пройшли та перемкнутися на іншу пару й вже продуктивно працювати над наступною дисципліною.

– Яке досягнення у вашому житті вважаєте найціннішим?

– Дуже пишаюся перемогою на змаганнях з водного поло у 2021 році та вступом до університету. Але це ще не кінець! Далі – більше: нові цілі, нові досягнення.

– Це вражає, що ви маєте такий високий рівень підготовки у спорті! Розкажіть про ваш професійний шлях.

– Я почав у 8 років, але спочатку виходило не дуже. Там потрібно було володіти технікою плавання, якої в мене не було. Але з часом у мене з'явився удар, пас, розуміння гри, бо без цього ніяк. Ми почали дуже багато їздити на різні змагання та вигравати їх, завжди займали призові місця. Це було дуже приємно, коли виграла перше місце на всеукраїнському за своїм віком (2007 рік). Зараз я також займаюся водним поло, але трохи менше. Раніше я був у спортивному коледжі, там уроки починалися об 11:30–12:00, а тренування були зранку. Зараз зранку в мене пари, тому мені доводиться ходити до іншого

тренера на вечірні заняття.

– Чи маєте кумирів або наставників, які надихають на подальший розвиток?

– Мій особистий кумир – це мій дідусь. Він біолог та майстер на всі руки! Я його обожнюю та вірю, що колись буду схожим на нього. Мій дідусь – це дуже майстерна та творча людина. Він теж навчався в Каразінському, а потім викладав у Фізико-технічному університеті в П'ятихатках. Пам'ятаю, як раніше ходили в кінотеатр та дуже багато часу проводили разом. Ніколи не забуду ці моменти.

– Яким уявляєте своє майбутнє після закінчення університету?

– Планую працювати за фахом та жити щасливо. Моя мрія – це знати, як працює кожен механізм у цьому світі та зробити відкриття, яке допоможе іншим.

– Яким би хотіли себе бачити по закінченню університету?

– Бачу себе людиною, яка буде цікава іншим, до якої можна буде звернутися за допомогою та просто поспілкуватися на будь-яку тему.

– Що ви сказали б собі майбутньому через п'ять років?

– Я б сказав, що в нас все вийшло та ми впоралися з усіма труднощами, які були на нашому шляху.

Меланія РИБАЛКО.

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Розпочато новий навчальний рік! Каразінці мають на нього особливі надії і вже починають плідно працювати. 6 вересня відбулося перше в цьому навчальному році засідання Вченої ради Каразінського університету.

Вчена рада прийняла низку важливих рішень, що стосуються освітнього процесу та організації роботи структурних підрозділів університету. Зокрема:

- затверджено кількість делегатів Конференції трудового колективу від підрозділів університету, створених у 2024 році;
- затверджено Цілі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2024/2025 навчальний рік;

- затверджено нові сертифікатні освітні програми;
- затверджено рішення про зарахування до вступу до докторантури;

- затверджено розподіл ліцензійного обсягу в новій редакції тощо.

Текст: Юлія БАГЛИК.

Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДЧУВАЄ ПІДТРИМКУ

ЗУСТРІЧ З ВЛАДИКОЮ БОРИСОМ (ГУДЗЯКОМ)

8 вересня до Каразінського університету завітав митрополит Української греко-католицької церкви, голова Філадельфійської архієпархії в США, громадський діяч, провідний науковець у галузі церковної історії, президент Українського католицького університету, владика Борис (Гудзяк).

У межах свого візиту владика Борис поспілкувався з адміністрацією, студентами та викладачами. У розмові митрополит розповів про своє бачення покликання, свою історію про пошук

призначення, цінності, на які варто спиратися нашому народу. Студенти також ставили питання про актуальні події в Україні, а викладачі цікавилися переосмисленням питання вічності, надії та історичних подій та персоналій.

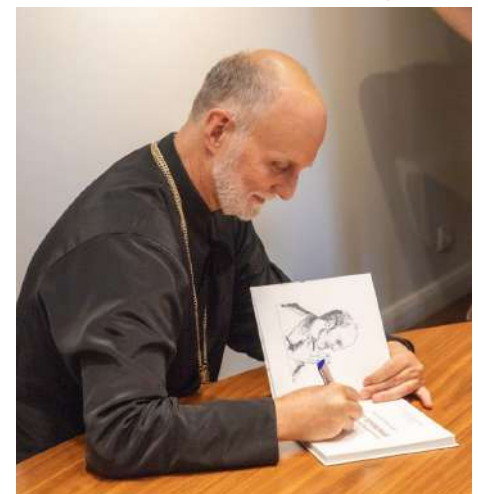
Владика Борис також поділився своїми враженнями від візиту до Харкова: «Як я бачу, скільки в Харкові лишилося людей, скільки до Харкова повернулося... Є розуміння, що тут треба бути, тут вирішується доля демократії, міжнародного права. Вирішується

поставою мільйона людей. Це є мої відчуття після того, як я побачив місто і вас».

Зустріч видалася неймовірно теплою й душевною. Нам цінно мати таких друзів, як владика Борис і спільнота Українського католицького університету. Раді завжди бачити вас у стінах Каразінського!

Текст: Юлія БАГЛИК.

*Фото: Юлія ГАЙДЕНКО,
Михайло ПРОЦЕНКО.*

ПОДІЇ

ВІЗИТ АМЕРИКАНСЬКОГО ІСТОРИКА, ПОЧЕСНОГО ДОКТОРА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТІМОТІ СНАЙДЕРА ДО ХАРКОВА

Харкова Тімоті Снайдер зустрівся з харківцями, зокрема й представниками Каразінського університету. Відбувся відкритий діалог про майбутнє України, виклики сучасності та місце історії в нашому розумінні сьогодення. Також обговорили концепцію книги Тімоті Снайдера «Про свободу», офіційна презентація якої відбудеться вже незабаром.

у житті іноді виникають суперечливі моменти, коли між цими речами треба обирати. У цьому і полягає іронічність: свобода – це не про можливість робити що завгодно, бо тоді будь-хто міг би змусити тебе робити будь-що. Невільна людина завжди може втекти... Тоді як вільна людина іноді має лише один правильний вибір, тому що всі інші варіанти не узгоджуються

У Харкові, місті науки й культури, що протягом війни відчуло на собі жорстокість російської агресії, відбулася надзвичайно важлива подія. 10 вересня до міста завітав всесвітньо відомий історик і письменник, Почесний доктор Каразінського університету, амбасадор фандрейзингової платформи United24, професор Тімоті Снайдер.

«У моєму розумінні свободи, цінності є реальними речами – національна гордість, солідарність, лояльність... Й

з її світоглядом. Тут ми розуміємо, що свобода також є характером».

Для українців Тімоті Снайдер є не просто істориком, а потужним голосом правди, що лунає на міжнародній арені. Його численні праці допомагають світу краще розуміти справжні причини й наслідки цієї війни. Він невтомно говорить про важливість підтримки України, про незламність її народу, який бореться не тільки за свою свободу, але й за демократичні цінності всього світу.

За сприяння Харківського літературного музею, Kharkiv Media Hub та Українського ПЕН протягом візиту до

ДИСКУСІЇ

ПАНЕЛЬНА ДИСКУСІЯ «РОЛЬ ВЧИТЕЛЬСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА»

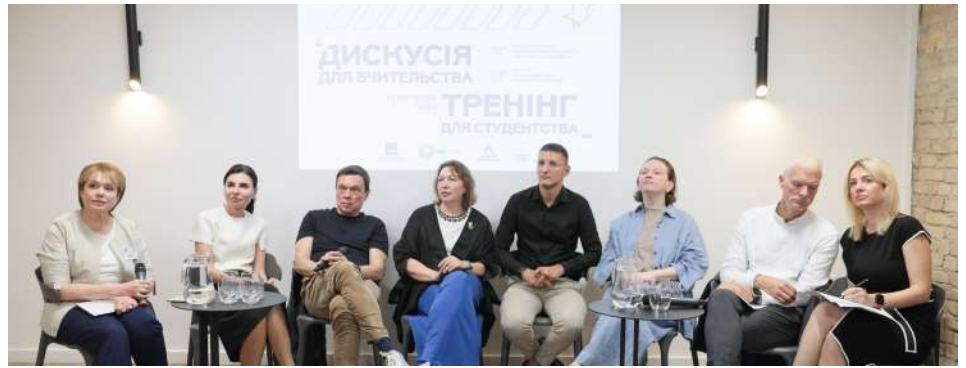
Сьогодні, як ніколи, вчителі відіграють ключову роль у формуванні майбутніх поколінь. В умовах швидких змін у суспільстві, поточних викликів і технологічного прогресу професія вчителя стає ще більш відповідальною. Для обговорення цієї важливої теми Академія вчителів Каразінського університету у партнерстві з ГО «ЕдКемп Україна» та International Inclusion Foundation зібрала в Києві провідних фахівців сфери освіти та майбутніх учителів.

Відбулася панельна дискусія «Роль вчительської професії у розвитку суспільства (у контексті даних міжнародного огляду «Education at a Glance 2024»)».

Директор Директорату освіти та навичок Організації економічного співробітництва та розвитку, засновник і куратор Програми міжнародного порівняльного оцінювання учнів PISA Андреас Шляйхер презентував результати дослідження «Education at a Glance 2024» («Погляд на освіту»). Це дослідження є авторитетним джерелом інформації про стан освіти у всьому світі. «Ви є архітекторами майбутнього України. Це дуже нелегка місія, адже ви маєте уявляти це майбутнє до того, як решта зможе його побачити. І найкращий спосіб це зробити – уособлювати себе з тим освітнім простором та стратегіями, які допоможуть створити це краще майбутнє».

У дискусії також взяли участь:

- Сергій Колебошин, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій;
- Олена Масалігіна, віцепредседка Ради ГО «ЕдКемп Україна»;
- Марина Крісов, очільниця міжнародної ГО «International Inclusion Foundation»;
- Олександр Думишинець, учитель інформатики, півфіналіст Global Teacher Prize 2024;
- Тетяна Кагановська, ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Пані ректор наголосила на тому, що одна з головних місій Каразінського університету – це соціальна відповідальність, однією з ознак якої є підготовка висококваліфікованих педагогічних працівників.

Модерувала дискусію проректор Каразінського університету, міністр освіти і науки (2016–2019 роки) Лілія Гриневич. За її словами, Академія вчителів – про сучасні методику, розуміння власної психології та психології тих, кого ти навчаєш, про пошук натхнення, моральних, фізичних і духовних ресурсів, які можуть допомогти вчителю в його важливій праці.

Презентація продовжилася дискусією за участі експертів, студентів

Каразінського, викладачів та освітян Харківщини. Також у межах зустрічі каразінці відвідали школу MIDGARD, на базі якої студенти ННІ «Академія вчителів» проходять практику. MIDGARD – це освітня територія, де створюють нові стандарти та підходи у системі навчання та розвитку.

Для студентів Каразінського провели семінар на тему «Інклюзивна освіта: вступ до СЕП-підходу». Завершальним етапом візиту стала екскурсія до музею «Становлення української нації», метою якого є виховання патріотизму, свідомої громадянської позиції та шанобливого ставлення до традицій, культури й історії свого народу.

Якісна освіта формує не тільки

професійні навички, але й цінності, моральні засади та критичне мислення, що стають основою розвитку кожної країни. Радіємо можливості бути частиною цієї важливої місії!

Текст: Маргарита МОРОЗ.

Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

ВИПУСКНИЦЯ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, ДИРЕКТОР ХАРКІВСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО МУЗЕЮ ТЕТЯНА ПИЛИПЧУК СТАЛА ЛАУРЕАТОМ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА: УНІВЕРСИТЕТ ВІТАЄ

10 вересня у Києво-Могилянській бізнес-школі відбулася урочиста церемонія вручення Премії імені Василя Стуса.

Лауреатом премії стала культурний менеджер і волонтер, випускниця філологічного факультету Каразінського університету, директор Харківського літературного музею Тетяна Пилипчук.

З 2022 до 2024 року Тетяна курувала фестиваль «П'ятий Харків», з 2021 року вона організовує роботу Харківської мистецької резиденції «Слово». Протягом років незалежності літмузей зробив величезний внесок у збереження і поширення пам'яті про українських митців 1920 та дисидентів радянського періоду. Він є багаторічним партнером Каразінського університету. З 2022 року музей став частиною спільноти, яка

оберегає місто й об'єднує військових, митців і волонтерів.

У 2024 році Премію імені Василя Стуса вручали 35 рік поспіль. Її організаторами є:

- PEN Ukraine;
- Києво-Могилянська бізнес-школа;
- видавництво «Дух і Літера».

Премію присуджують літераторам, митцям, режисерам, музикантам і культурним менеджерам за особливий внесок в українську культуру та стійкість громадянської позиції. У різні роки її лауреатами ставали Михайлина Коцюбинська, Іван Світличний, Мирослав Маринович, Володимир В'ятрович, Марія

Бурмака, Святослав Вакарчук, Сергій Жадан, Влад Троїцький, Ахтем Сеїтаблаєв, Тарас Возняк, Віталій Портников тощо.

Вітаємо пані Тетяну з отриманням премії, яка є визнанням невтомної праці, творчого таланту й глибокої відданості українській культурі!

Фото: Український ПЕН.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

РОБОЧИЙ ВІЗИТ ДО МОЛДОВИ: ПІДПИСАНО УГОДУ З ДЕРЖАВНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ МОЛДОВИ

У межах робочого візиту до Кишинева делегація університету, до складу якої входили пані ректор Тетяна Кагановська, проректор Заріф Назиров та керівниця Управління міжнародних відносин Ірина Штеймліллер, відвідала Міністерство освіти та досліджень Молдови. Під час візиту у присутності міністра Дана Перчуна було підписано угоду про впровадження низки програм подвійних дипломів з Державним університетом Молдови. Угода передбачає реалізацію спільних навчальних програм у різних галузях знань, зокрема в інформатиці, освітніх науках, менеджменті, маркетингу, державних фінансах, міжнародному праві.

«Студенти, які навчаються за програмами спільного навчання, після закінчення навчання отримають два дипломи, по одному від кожного університету,

за умови відповідності вимогам та умовам, передбаченим національним законодавством. Щороку принаймні 10 студентів з кожного університету братимуть участь у спільних навчальних програмах, встановлених цією угодою», – зазначив міністр Дан Перчун.

Угода також передбачає програми академічної мобільності, у межах яких

студенти зможуть відвідувати курси в університеті-партнері для накопичення необхідних кредитів, а кредити та оцінки, отримані в одному з університетів, будуть визнані іншим.

Також заплановано спільну участь у наукових проєктах в межах програми Європейського Союзу Horizon Europe.

ВІДКРИТТЯ СПОРТИВНОГО ЗАЛУ «UNIVER GYM» У КАРАЗІНСЬКОМУ

Традиційно в другу суботу вересня в усій Україні відзначається День фізичної культури та спорту. Це свято важливе для популяризації здорового способу життя, фізичної активності та спорту серед українців. Каразінський щиро доєднується до всіх привітань з нагоди цього дня!

Символічно, що саме сьогодні каразінці й почесні гості зібралися на урочисту церемонію відкриття нового спортивного залу «Univer GYM» у будівлі головного корпусу університету.

Univer GYM – це спортивний клуб атлетизму та єдиноборств НСЦ «Каразінський». Це місце, що стане центром спортивного життя каразінців, де студенти, викладачі та містяни зможуть розвивати свої фізичні здібності, досягати нових висот та здобувати перемоги як на спортивних аренах, так і в житті. Univer GYM має сучасну кардіозону, лінійку професійних тренажерів TechnoGym, зони кросфіту та воркауту, зону єдиноборств.

Шлях до відновлення спортивної зали був нелегким, але вкрай важливим. На початку повномасштабного вторгнення, у березні 2022 року, росіяни знищили спортивний клуб. Проте ми розуміємо, що відновлювати спорт потрібно тут і зараз, не чекаючи кінця війни. Тож спільно з партнерами зосередили всі зусилля, аби повернути спортивне життя до Каразінського й Харкова.

З вітальними словами виступили:

ректор Тетяна Кагановська;

начальник Управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації Костянтин Ананченко;

директор Департаменту у справах сім'ї,

молоді та спорту Харківської міської ради Олександр Власенко;

заступник голови відділення Національного олімпійського комітету України в Харківській області Віктор Христоєв;

президент Національної Федерації змішаних єдиноборств ММА України Сергій Самойленко;

директор спортивного клубу атлетизму та єдиноборств НСЦ «Каразінський», заслужений тренер України зі змішаних єдиноборств ММА, віцепрезидент Національної Федерації змішаних єдиноборств ММА України Антон Бланк;

голова Харківської обласної Федерації бодибілдінгу IFBB, тренер збірної України, майстер спорту з армреслінгу, суддя міжнародної категорії Віктор Кожушко.

На церемонії відкриття були вручені подяки партнерам, без яких ця подія була

б неможливою. За вагомих особистий внесок у створення цієї зали та розвитку спортивної спільноти Харківщини Каразінський щиро завдячує:

Сергію Самойленку, директору благодійного фонду «Союз спортсменів світу» та президенту Національної федерації змішаних єдиноборств ММА України;

Олегу Рожкевичу, громадському діячеві;

Максиму Приходьку, власнику мережі спортивних клубів «KD GYM»;

Олегу Полярушу, керівнику ТОВ «Еверест Констракшн»;

Олегу Синельнику, генеральному директору компанії «StalMax».

Також університет вдячний команді «Барстайлерз», а також Дар'ї Дмитрук та Стору Алейнікову за чудові виступи наприкінці церемонії.

ШАНУЄМО ІМЕНА

У ХАРКОВІ ВСТАНОВЛЕНО МЕМОРІАЛЬНУ ДОШКУ ДОКТОРУ МЕДИЧНИХ НАУК, ЗАСЛУЖЕНОМУ ПРОФЕСОРУ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ЗАСЛУЖЕНОМУ ЛІКАРЮ УКРАЇНИ ЄВГЕНУ ДМИТРОВИЧУ ХВОРОСТОВУ

11 вересня на фасаді Харківської клінічної обласної лікарні на залізничному транспорті № 2 встановили меморіальну дошку доктору медичних наук, завідувачеві кафедри хірургічних хвороб, заслуженому професору Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслуженому лікареві України Євгену Дмитровичу Хворостову. Дошку встановлено при вході в будівлю хірургічного стаціонару, де Євген Дмитрович був головним хірургом і пропрацював 26 років життя.

13 вересня виповниться 85 років з дня народження Євгена Дмитровича. Декан медичного факультету Тетяна Лядова схарактеризувала його постать теплими словами: «Євген Дмитрович Хворостов виконував високу місію: дбав про найцінніше, що є у людини – її здоров'я. Він мав особливий тип мислення та душевної організації, він примножував найкращі традиції медичної еліти, які слугують на благо народу України – лікарська честь і громадська відповідальність, висока моральність та інтелігентність, працьовитість і професійність. Своєю невтомною працею, високим професіоналізмом, наполегливістю, талантом лікаря й мудрістю умілого керівника, почуттям

особистої відповідальності він здобув заслужений авторитет серед колег та пацієнтів. Його відданість справі та бажання удосконалити хірургічні практики є, дійсно, унікальними».

На відкритті меморіальної дошки були присутні проректор Антон Пантелеймонов, радник ректора, академік НАН України Віль Бакіров, завідувач кафедри хірургічних хвороб Сергій Бичков, генеральний директор лікарні Сергій Бровінський, начальник Південної залізниці (2000–2012), Герой України Віктор Остапчук, доктор медичних наук Ігор Белозоров, донька Євгена Хворостова Лариса Шевченко, представники Каразінського університету та лікарні.

Кожен з присутніх мав можливість сказати слово, абсолютно всі відгукувалися про Євгена Дмитровича як про професіонала, людину з чуйним серцем, стійкими

принципами, гідною позицією. Кожен відзначив, що знайомство та робота з Євгеном Дмитровичем були честю та суцільною вдячністю.

Шануймо пам'ять Євгена Дмитровича!

Текст: Юлія БАГЛИК.

Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.

ДОСЯГНЕННЯ

КАРАЗІНЦІ – СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ СТИПЕНДІЙНОЇ ПРОГРАМИ ВІД ФУНДАЦІЇ ЛОЗИНСЬКИХ (США): УНІВЕРСИТЕТ ВІТАЄ

Каразінці стали переможцям стипендійної програми від Фондації Лозинських (США), зокрема:

- Богдан Ветров, студент 4 курсу юридичного факультету;
- Антон Воробйов, студент 2 курсу магістратури навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут»;
- Софія Золотарьова, студентка 2 курсу навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»;
- Іван Котов, студент 2 курсу історичного факультету;
- Меланія Рибалко, студентка 3 курсу філологічного факультету;
- Олена Тихонова, студентка історичного факультету;
- Олександра Шарлай, студентка 4 курсу навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

Метою проведення конкурсу є відбір і заохочення студентів університету, які мають високі успіхи у навчанні та беруть

активну участь у громадській роботі, за допомогою призначення їм грошових стипендій, а також винагороди автора найкращої магістерської роботи щорічно.

Вітаємо каразінців, зокрема і нашу кореспондентку Меланію Рибалко, яка разом з колегою Настею Одинець наразі перебувають в Польщі та збирають нові матеріали для газети! Зичимо переможцям нових успіхів і здобутків!

Вітаємо каразінців, зокрема і нашу кореспондентку Меланію Рибалко, яка разом з колегою Настею Одинець наразі перебувають в Польщі та збирають нові матеріали для газети! Зичимо переможцям нових успіхів і здобутків!

Вітаємо каразінців, зокрема і нашу кореспондентку Меланію Рибалко, яка разом з колегою Настею Одинець наразі перебувають в Польщі та збирають нові матеріали для газети! Зичимо переможцям нових успіхів і здобутків!

ВІТАННЯ

ПРОФЕСОРА ВІРУ ЦЕЛУЙКО НАГОРОДЖЕНО ДИПЛОМОМ ТА ПОЧЕСНОЮ ВІДЗНАКОЮ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ!

13 вересня 2024 року очільницю Каразінської школи кардіології та функціональної діагностики, д. мед. н., професора Віру ЦЕЛУЙКО за патріотизм, свідому громадську позицію та самовідданість, спрямовані на утвердження суверенності України, високий професіоналізм, небайдужість, відданість своїй справі, захисту прав і свобод людини нагороджено дипломом та почесною відзнакою Міжнародної академії захисту прав людини.

Від імені адміністрації, науково-педагогічного колективу та студентської спільноти медичного факультету вітаємо Віру Йосипівну з високою нагородою!

МУЗЕЙ АРХЕОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

ІСТОРІЯ ОЖИВАЄ В ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ: СТАНІСЛАВ ЗАДНІКОВ ПРО СТВОРЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ ЦИФРОВОГО АРХІВУ ФОНДОВИХ КОЛЕКЦІЙ

Восени 2022 року Каразінський музей археології отримав свій 3D-сканер зі Швейцарії на знак солідарності та підтримки з Україною. Повномасштабне вторгнення росії в Україну, постійні загрози руйнування інфраструктури, спонукали каразінських істориків, працівників музею шукати шляхи збереження унікального фондосховища та експонатів. Для оцифрування фондів потрібні були сучасні сканери вузької спрямованості, які частково були випробувані ще напередодні війни. Звісно, це обладнання не було предметом першої потреби для оснащення музеїв під час воєнних дій, які ще тривають, проте, з огляду на ставлення окупантів до культурної спадщини України, цивільного населення та музейних цінностей, проблема оцифрування музейних фондів стоїть надзвичайно гостро. Тому колектив музею археології на чолі з директоркою, доценткою Іриною Шрамко з радістю скористалися пропозицією колеги, доцентки Оксани Ручинської, яка перебувала тоді у Швейцарії, звернутися з проханням про можливу допомогу до директора

Інституту античного та візантійського світу університету Фрайбурга, професорки Карін Шлапбах. Вона підтримала цю ідею, і питання було порушено у Федеральному управлінні культури Швейцарії, за підтримки ICOM, Швейцарської археологічної асоціації та інших. Так ідея придбання для музею археології сучасного обладнання стала реальністю та майже перетворилася на серйозний гуманітарний проект, у якому брали участь шість організацій Швейцарії та Німеччини. Попри воєнні дії, обстріли, проблеми зі світлом та інші перешкоди, музейні працівники за підтримки іноземних та українських колег намагаються зробити все можливе, щоб зберегти та продовжити славетну історію музею. Наразі працівники перетворюють музейну скарбницю на доступний для всіх цифровий простір. Сьогодні маємо можливість зазирнути за лаштунки захопливого проекту оцифрування та поспілкуватися з його координатором – канд. істор. наук, співробітником Музею археології Станіславом Задніковим.

– Пане Станіславе, розкажіть, будь ласка, детальніше про ідею створення цифрового архіву. Цифровий 3D-захист певної доби? Чому це важливо?

– Зараз не говоримо лише про захист певної доби. Фонди нашого музею об'єднують різні хронологічні епохи, і до всіх із них ми ставимося із повагою. Мабуть, сьогодні такий підхід є

загальним, але поговоримо детальніше, чому так. Нагадаємо, що в цілому 3D-сканування дозволяє створити цифрову копію реального об'єкта. Здебільшого, у моделі відтворюються колір, певною мірою зберігається вигляд його текстури, а з ними, разом із формою, й цікаві «деталі» про нього. Наприклад, інколи ми можемо побачити непомітні оку подряпини, що несподівано можуть виявитися частиною декору або наслідком

МУЗЕЙ АРХЕОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

опрацювання предмета давньою людиною. З цього моменту випадкові «деталі» інколи стають важливою частиною наукового пізнання. Навіть проведення вимірів між певними частинами артефакту стає набагато швидшим та простішим, якщо використовувати подібну модель. Отже, якщо в житті ми втрамимо реальний об'єкт, то все одно будемо мати цифрову копію, яка дозволить відтворити його наново, за потреби. Так, це вже буде не оригінал, але така «цифрова копія» зберігає чимало інформації, зокрема для вчених, що вже є неймовірним історичним прогресом.

Історія світових війн та навіть випадкових пожеж мирного часу демонструє, якою була повна втрата знань. Зараз ми спроможні знизити ці ризики. Окрім того, коли говоримо про оцифрування артефакту – це не тільки створення цифрової копії предмета. Так, сьогодні всі знають, що це потрібно для ознайомлення відвідувачів з музейними

колекціями, що це нові можливості для експозиційної та наукової діяльності, але це лише один бік питання. Разом із тим це також свого роду юридичний захист предмета. Маючи подібну цифрову колекцію, знаємо та можемо довести, що цей артефакт зберігається в музеї та належить до культурної спадщини України. Це надає певний захист від крадіжок, знищення або навіть звичайного пошкодження. В умовах війни це особливо актуально. Саме тому оцифрування предметів є одним із пріоритетних напрямів збереження культурної спадщини. Крім того, для певних категорій знахідок цифрова копія дозволяє популяризувати культурну спадщину й надати можливість людству ознайомитися з культурою далекою для неї країни прямо з домівки в будь-якому куточку світу. Але безумовно, огляд історичного предмета наживо не замінить ніякий комп'ютер. Тому музеї в будь-які часи залишаються актуальними. Адже це не просто місце збереження культурної спадщини країни, а осередок живої культурної діяльності, який дозволяє громадянам пишатися своєю історією та, особливо у воєнний час, захищати її від окупантів.

– Чи можемо говорити про якісь оцифровані артефакти з музею археології, чи є серед них особливо цінні, унікальні експонати?

– Звичайно! Серед наших цифрових копій уже є різноманітні керамічні, металеві та кістяні вироби, що походять з багатьох археологічних пам'яток, матеріали яких зберігають в нашому музеї. У цьому сенсі в нас великий вибір, адже знахідок чимало, а їх форми та властивості суттєво відрізняються. Поступово ця колекція зростає, хоча є певні, загальновідомі складнощі з опрацюванням деяких видів, та особливо, матеріалів артефактів. Серед цікавих прикладів можна навести курильницю з Циркунівського городища скіфського часу, яка добре відома постійним відвідувачам нашого музею. Раніше вона входила до нашої постійної експозиції, яку зараз, на жаль, довелося прибрати, з міркування

безпеки. Предмет є рідкісною знахідкою культового призначення. Форма посудини нагадує антропоморфні риси, а орнамент на поверхні, не випадковий, вірогідно, відображає певний календарний ритм.

– Які саме фондіві колекції увійдуть до цифрового архіву? Чому обрані саме ці знахідки?

– На початку нашої розповіді ми вже згадували, що піклуємося не лише про якусь єдину епоху, а намагаємося охопити більшість, адже всі знахідки є частинами нашої історії. Однак, звичайно, є більш та менш історично цінні речі, а також більш чи менш ушкодженні. У цьому сенсі надаємо перевагу найбільш цікавим, унікальним або науково потрібними знахідкам. Проте на дуже далеку перспективу хотілося б розширювати цю колекцію, наскільки це буде можливо. Відтак, звичайно, нашу увагу привертють археологічні предмети з постійної експозиції, які є доволі різноманітними: від глиняного посуду, до виробів з бронзи та кістки. Деякі з них, наприклад, датують II тис. до н. е., інші, окрім наукового значення, можуть зацікавити відвідувачів тим, що походять з розкопок на Харківщині (адже в нашому регіоні вистачає пам'яток різних епох) або всесвітньовідомому Більському городищу. Вони різноманітні як за місцем походження, так і відповідними археологічними культурами. До початку війни чимало цікавих предметів було представлено в експозиції, але зараз вони зняті з міркувань безпеки.

МУЗЕЙ АРХЕОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

– Які артефакти чекають своєї черги? Труднощі під час оцифрування?

– *Різноманітних потенційних артефактів для сканування в нас дійсно вистачає, окрім згаданих вище загальних принципів, інколи доводиться вводити додаткові обмеження. Наприклад, сьогодні маємо сканер, який дозволяє працювати з помірно маленькими предметами, наприклад, сучасний телефон або фітнес-годинник, не є проблемою. Певною мірою, це значна перевага, адже чимало сканерів навпаки призначені, щоб оцифрувати людину в повний зріст або щось зіставне й мають великі труднощі з чимось меншим. Або не мають проблем зі скануванням, але позбавлені можливості взагалі фіксувати колір об'єкта. Разом із цим усе ускладнюється додатково, адже в археології знахідки бувають дуже різноманітні, і можуть бути як менше одного сантиметру, так і легко дорівнювати умовному метру. Наприклад, дуже маленькі, як-от тонесенькі частинки браслетів, вістря стріл, каблучки, сережки, монети, або навпаки, великі за об'ємом чи розміром, як стародавня зброя, амфори чи корчаги (великі керамічні вироби для зберігання).*

Обидві такі крайнощі вже виходять

за «межі комфорту» приладу, з урахуванням технічних обмежень обладнання, з таких ситуацій потрібно виходити творчо. Для цього нам доводилося сканувати об'єкти частинами, використовувати більш складні та довгі методи сканування,

навіть відмовлятися від опрацювання деяких речей взагалі, поки не з'являться відповідні технічні можливості. Проте навіть готовність поступитися зручністю та часом не є вичерпною платою за додаткові виклики – існують проблеми з певними матеріалами, поверхнями або фізичними властивостями. Прикладом такої поширеної проблеми є предмети, які мають дзеркальну поверхню. Це можуть бути як вироби із металів, так і глини, якщо вони мають лощену поверхню. Це є відомою та суттєвою незручністю з їх опрацювання. Прикладом іншої – занадто мала товщина об'єкта або наявність важкодоступних місць у його структурі, куди не може потрапити світло. Пригадайте нашу курільницю! Це не складний об'єкт, але наявність занадто вузької горловини унеможливує отримання даних щодо внутрішньої частини звичайними засобами. Сучасні технології мають певні шляхи вирішення більшості ситуацій, для цього є спеціалізовані сканери, та й взагалі різні типи. Існують навіть різноманітні хімічні засоби для нанесення на об'єкти, аби приборкати «дзеркальність» матеріалу. Проте життєвий досвід постійно надає цікаві виклики для сучасної роботи науковців. Усе це лише демонструє, що процес оцифрування – така ж важка та працемістка частина музейного життя, як і, скажімо, реставраційні процеси. Варто пам'ятати, що зберегти, безумовно, легше, ніж відновити, та на відміну від реставрації, про збереження ми спроможні намагатися потурбуватися заздалегідь. Сьогодні музей якраз шукає можливості для покращення власних насамперед технічних спроможностей у цьому перспективному напрямі сучасного музейного та наукового життя. Адже це не тільки питання часу та зручності роботи, але й шлях до підвищення рівня якості збереження нашої історії. З урахуванням нашого досвіду, ми впевнені, що застосування 3D-сканування є безумовним кроком до прогресу, від якого людство вже не зможе відмовитися.

– Дякую, пане Станіславе, за цікаву

розмову. Вдячна, що руйнує стереотипи, боцімто опіка над нашою історичною спадщиною – то тільки державна справа, чи то б пак стосується лише науковців. Це справа кожного з нас. Бо як говорить безсмертний вислів Максима Рильського: «Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього, хто не відає про славу своїх предків, той сам не вартий пошани!» Успіхів вам та колективу музею археології на такому складному, але важливому шляху збереження спадщини в цифрі, який ви тільки починаєте. Впевнена: оцифрування предметів відкриватиме нові горизонти для дослідників та просто зацікавлених людей з усього світу.

Ліна ТИМАРСЬКА.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

«МИСТЕЦТВО – ЦЕ НАЙКРАЩА ПРАКТИКА, ЩОБ НАША СВІДОМІСТЬ ПЕРЕБУВАЛА В БЕЗПЕЦІ», – ДИРЕКТОРКА ЄРМІЛОВЦЕНТРУ НАТАЛІЯ ІВАНОВА ПРО МІЖНАРОДНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ПРОЄКТ «ВІДЧУТТЯ БЕЗПЕКИ» (“SENSE OF SAFETY”).

ЄрміловЦентр – культурне серце Харкова. Його стіни не закінчуються на фізичній будівлі, вони онлайн і офлайн об'єднують у собі українських та європейських митців, їхні ідеї, роботи, емоції. 29 серпня розпочалася нова виставка «Відчуття безпеки». Міжнародний мистецький проєкт не обмежується виставкою, він містить «Мости солідарності» по всій Європі. «Ідея проєкту полягає в тому, щоб наголосити на Харкові як важливій частині глобального світу, його культурному, науковому та політичному значенні, залучити весь світ до Харкова й Харків до світу через обмін зв'язками й інформацією, виявляючи взаємозалежності та єднання», – говорять організатори проєкту. На виставці в ЄрміловЦентрі представлено роботи різних жанрів: відео, живопис, воркшопи, об'єкти та інсталяції, фотографії та скульптури.

Наше відчуття безпеки дуже крихке та оманливе, його легко зламати. А сьогодні нам важливо зберігати себе не тільки фізично, але й ментально. Виставка присвячена проблемам, що знайомі всім українцям, а проєкт націлено на актуалізацію цієї теми й для європейського середовища. Саме тому в артінституціях країн Європи: Польщі, Нідерландах, Німеччині – уже почалися дискусії, перформанси, кінопокази, відеотрансляції, що готували в межах «Мостів солідарності». Про них і багато іншого нам розповіла директорка центру Наталія Іванова.

– Поділіться, як пройшов перший день роботи виставки? Як відкриття?

– На відкритті було дуже багато людей, як і в перший день роботи. Відкриваємо виставку не для себе, а щоб на неї приходили, більше дізнавалися про творчість українських і закордонних митців, про культуру під час війни. Сподіваюся, що й надалі виставка буде цікавою для гостей та відвідувачів. 29 серпня ми відкрили виставку, а 30 серпня відомий швейцарський митець Томас Гіригорн прочитав лекцію та розпочав серію воркшопів. У нас була дуже напружена робота протягом року, коли готували проєкт: це десятки годин онлайн-зустрічей команди проєкту, постійна комунікація з учасниками, пошук коштів, написання текстів і грантових заявок. На початку літа вже мали можливість займатися плануванням експозиції, долучали своїх друзів та партнерів до забезпечення виставки всім необхідним. Адже виставка дуже насичена й наповнена різними медіа, багато відеоробіт, постійна онлайн-трансляція експозиції.

Наші активності в межах проєкту ще триватимуть до листопада, але найголовніше, що ми зробили основну виставку. Було складно, але все вдалося реалізувати. Робота по 12 годин щодня дуже виснажує, тому зараз у мене одна емоція: ми зробили класний проєкт, дуже добре попрацювали спільно з кураторською командою, з менеджерами, з піар-службою. Я вважаю, що все супер, усе вдається. Думаю, що ми досягнемо мети, яку собі поставили. Час для відгуків й аналітики буде пізніше.

– Для проєкту залучено дуже багато країн та митців, тому це була відповідальна й велика робота.

– Сподіваюся, що протягом роботи виставки ще зможемо організувати зустрічі з закордонними митцями, учасниками проєкту «Відчуття безпеки». Багато з них хочуть приїхати до Харкова. Звісно, є страх, побоювання від того, що ти маєш приїхати в прифронтове місто, яке щодня потерпає від обстрілів, а повітряна тривога триває 24 години з невеликими

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

перервами. Дуже вдячна Томасу Гіригорну, який не тільки провів лекції, воркшопи, а й написав у соцмережах багато своїх вражень після відвідування нашого міста. Коли така зірка викладає в Інстаграм фото свого візиту до Харкова, пише про свої емоції та відчуття, це бачать і читають тисячі людей. Це багато вартує! Тож чекаємо на приїзд своїх друзів і колег! Взагалі наш проєкт складається з декількох активностей, центральна – це наша виставка, що вибудовує комунікацію з європейською культурною спільнотою. Друга активність – це «Мости солідарності», що будуються між інституціями в Харкові, в інших містах України та інституціями закордоном: Польща, Німеччина, Нідерланди, Хорватія та інші країни. Третя – це створення онлайн-платформи (сайту) проєкту, яка не тільки буде сьогодні доносити інформацію про перебіг проєкту до широкого кола, а й стане підтримкою для подальшого розвитку, налагодження комунікацій між артінституціями й культурними діячами, стане майданчиком для втілення сміливих ідей.

– Що стало поштовхом для початку роботи над виставкою?

– Визначної події, як такої, не було. Ми мали мету – повернути увагу до Харкова! І прагнули зробити це не формальною виставкою документальної фотографії

(бо ми всі живемо тут, на власні очі щодня бачимо, що відбувається). Ми багато говорили про Харків, його історію й сучасність: що сьогодні важливо для нашого міста, для його мешканців. Обговорювали багато тем, і всі досить актуальні. На початку травня на онлайн-зустрічі команди співкураторка Марина Конєва розповіла про свої відчуття, коли вона під час вибуху просто по-дитячому накрилася ковдрою, і це створило певну ілюзію безпеки. І це особливість кожної людини. Я нещодавно бачила, скільки людей вийшло гуляти 24 серпня, що мене здивувало. Такого не було за всі роки повномасштабного. Люди, звісно, втомилися, і так намагаються рятувати свою свідомість. Ніхто не хотів би відкладати своє життя на потім, усі прагнуть жити, працювати, відпочивати й радіти звичайним речам. Щоб було як раніше! Люди потребують постійного відновлення свого стану, і в пошуках теми ми говорили саме про це. Так і було окреслено основну ідею проєкту. Це відчуття безпеки! Кураторські ідеї проєкту – це години розмов, дуже багато досліджень, дискусій з фахівцями, професійною спільнотою. Це певні напрацювання, з цього потім виникають ідеї, а далі вже плани, як їх втілити.

– У межах проєкту 1 вересня стартували заходи у європейських інституціях. Зокрема відеоінсталяція харківської артстудії Aza Mizi Maза на фасаді замку в Німеччині, де показали роботи дітей, створені під час повномасштабного вторгнення росії в Україну. Розкажіть детальніше про цю подію.

– Так, це був великий фестиваль світла Schlosslichtspiele у Карлсруе, де і є інституція, наш партнер. Там протягом двох тижнів художники з усього світу показують свої відеороботи. Це транслюється на величезну будівлю замку, а на майдані збираються тисячі людей. Я дуже рада, що серед масштабних робіт були малюнки нашої дитячої студії Aza Mizi Maза, якою давно керує Микола Коломієць. Їхні малюнки, створені за час повномасштабного, які ми могли бачити на стінах і колонах станції Харківського метро, були повністю розгорнуті на величезній проекції у Німеччині. Це відео транслювалося 12 днів поспіль. Сподіваюся, нам вдалося нагадати про Україну й про Харків. Про

те, що в нас триває війна, але діти створюють справжнє мистецтво! Коли ми маємо можливість сказати це європейській спільноті, маємо це використовувати. Далі буде ще багато активностей, і онлайн також. Ми вже запустили цей механізм комунікації, співпраці, взаємодії, інформації та підтримки.

– Чи планують ще щось подібне в інших країнах?

– Інші країни – інші активності. У Єрмілові будуть перформанси, які потім транслюватимуть в інституціях-партнерах.

Один із них зробить артгрупа з Грузії, і його покажуть на великому екрані в ЄрміловЦентрі. Будуть дискусії, трансляція яких відбуватиметься і в Європі, і в партнерських інституціях в Україні. Для тих, хто не зможе приєднатися в день події, створюємо відеоархів, який потім буде розміщено на сайті проєкту. Зараз загальна програма мостів постійно доповнюється новими пропозиціями та заходами. Серед значних подій вересня дискусія в Берліні в НГБК в межах Berlin Art Week. Насправді щодо всіх наших подальших планів, є і попередні домовленості, і з'являються інші, нам пропонують щось нове. Ми вже зараз бачимо, що тема проєкту зачепила: і митці, і наші друзі та партнери мають бажання і далі робити заходи, аби посилити вплив проєкту. Така співпраця дуже цінна для нас.

– Як думаєте, чи зрозуміла виставка для відвідувачів?

Сьогодні і художники, і глядачі мають спільний травматичний досвід, це робить мову сучасного мистецтва зрозумілою для кожного. Глядачу іноді не потрібно до-

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

даткових пояснень, що саме хотів сказати митець у своїй роботі, який меседж він транслює суспільству. Але ми пропонуємо відвідувачам буклет, який розповідає про всі роботи художників, а кураторський текст пояснює основну ідею проекту, і чому саме ці автори беруть участь. Його можна взяти собі та читати протягом виставки. Думаю: усе дуже зрозуміле для сприйняття. Митці з інших країн теж не стоять осторонь тем війни, конфліктів, насильства. Вони давно вивчають цю тему, працюють з нею в різних куточках світу. Ми прагнули створити в ЄрміловЦентрі осередок турботи, безпеки. Цьому дуже посприяла робота грецького художника Андреса Ангелідакіса, яку він подарував ЄрміловЦентру, – це великі дивани, різні конструкції, які взагалі є нібито шматочками руїн. З них можна зробити диванчик, місце відпочинку. У нас є вай-фай. Тому можна подивитися виставку, більше дізнатися про роботи художників, а можна просто побути в центрі під час повітряної тривоги й перепочити. У Харкові це важливо!

– Що для ЄрміловЦентру означає «безпека»?

– Напевно, ми це вже й забули за всі роки. Безпека – це стан «відсутності явної загрози», стан захищеності від шкоди чи іншої можливої небезпеки, коли тобі спокійно, коли ти не нервуєш, не переживаєш за близьких і рідних, за те, що навколо тебе відбувається, можеш спокійно мислити, працювати, не озиратися і не виконуючи певні правила, які ти маєш виконувати, якщо живеш у місті з щоденними прильотами. А можеш відпочивати та спілкуватися без того, щоб постійно зважати та контролювати ситуацію. Також мене хвилює питання безпеки свідомості, нашого психологічного стану. І хоча зараз функціонують багато програм ментального здоров'я для зменшення нервового напруження та зниження загроз

для морального стану, я все одно думаю, що мистецтво – це найкраща практика, щоб свідомість перебувала в безпеці. Через мистецтво ти можеш поділитися своїми емоціями та отримати емоції від художника. Коли відбувається обмін думками, навіть просто через споглядання або більш глибоке занурення в роботу, ти все одно працюєш зі своїм емоційним станом. Сьогодні зберегти свою свідомість і працездатність – це не менш важливо, ніж фізично себе зберегти. Нам ще багато чого треба зробити й підтримувати в собі позитивне критичне мислення, життя взагалі.

– Що значить особисто для вас мистецький проект «Відчуття безпеки»? Чим він виділяється на фоні інших виставок?

– Не люблю ділити виставки на хороші й погані. Попередня виставка – це «Фонтан виснаження», персональний проєкт Павла Макова. Я просто щаслива, що ми її зробили. Впевнена, що це було надзвичайно важливо для Харкова. Павло Маков представляв Україну на бієнале у Венеції у 2022 році, ми розуміємо, яка це була відповідальність. Відтоді, коли Україна поновила участь у Венеційській бієнале сучасного мистецтва, харківські художники були представлені в кожному проєкті. І весь світ міг побачити їхні роботи, окрім рідного міста. Так і з «Фонтаном виснаження». Це якась суцільна несправедливість. Коли ми представили проєкт Павла Макова в ЄрміловЦентрі, нам важливо було показати як тридцять років тому художник починав роботу над цим проєктом, як він розвивався та переосмислювався протягом цього часу. І виставка Гамлета теж була супер. Це не просто малюнки, це рік життя художника, кожен день цього непростого для кожного з нас 2023 року. З кожною виставкою, яку ми робимо, ми намагаємося продукувати якісь змісти, цінності, доносити їх до глядача. Це не мистецтво споглядання, а мистецтво комунікації. «Відчуття безпеки» – кураторський проєкт, 5 кураторів, 31 художник, зірковий склад учасників з 10 країн. Кожен митець працює в різних жанрах і кожен дає власне бачення безпеки, турботи, підтримки. Мости солідарності, які ми транслюємо, теж додають уваги до Харкова, а це наш пріоритет. Загалом, мета цієї виставки (одна з них) – це повернути увагу до Харкова, до культурної, архітек-

турної і наукової спадщини нашого міста. Я вважаю Харків європейським містом, і хочу, щоб європейська спільнота теж так вважала, щоб прийшло розуміння, що в результаті цих щоденних обстрілів Європа втрачає величезну частину своїх культурних надбань. Бо росія зараз намагається знищити саме це.

– Ви говорили, що виставка «прагне протистояти ізоляції, спричиненій війною, об'єднуючи онлайн та офлайн події в єдиний простір». Як думаєте, чи вийде в кінцевому результаті виставці справді вплинути на світобачення людей та досягти певних зрушень у темах, яких вона торкається?

– Ми впевнені в усьому, що робимо, тому й задумали цю виставку. Інша ситуація, що це буде зрозуміло після 17 листопада, коли ми підбиватимемо підсумки, будемо аналізувати кількість відвідувань, відгуки у пресі. Після великих проєктів є певний час на аналітику, на обробку даних, обмін думками всіх, хто був дотичний. Чи вдалося нам виконати поставлені завдання, ми скажемо пізніше, але вже зараз ми бачимо, що виставка привертає увагу, викликає цікавість, на події в межах проєкту люди реєструються. Виставка закінчиться, але онлайн-платформа буде працювати й далі, з'являться нові активності та пропозиції співпраці. Ми не маємо зупинитись, маємо продовжувати говорити про Україну, про Харків, говорити на теми, які сьогодні торкаються всіх: безпека, права людини, рівність, демократія. Відчуття безпеки – це крихкий стан, і його досить швидко, як ми зрозуміли, можна зруйнувати. Думаю, що наш проєкт – це лише початок розмови, попереду ще багато роботи.

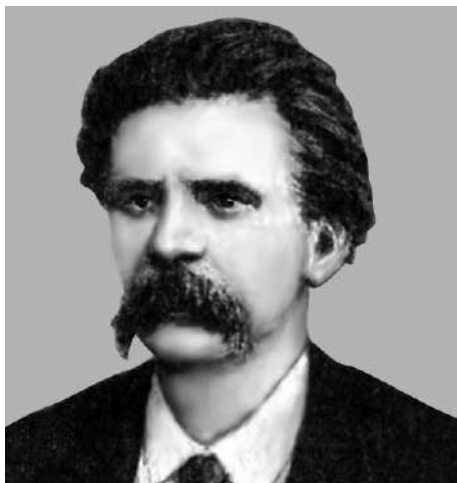
Текст: Меланія РИБАЛКО

Фото: Олександр ОСПОВ.

ВИДАТНІ КАРАЗІНЦІ

ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ПЕТРА САВИЧА ЄФІМЕНКА

Назустріч 220-річчю Каразінського університету відкриваємо нову сторінку газети новою рубрикою – «Видатні каразінці». Каразінський університет – це місце, з яким пов'язані видатні українці, почесні доктори – Іван Франко та Михайло Грушевський, тут свої життя і діяльність пов'язували три Лауреати Нобелівської премії. Каразінський університет – осередок культурних, освічених людей, це унікальне середовище талановитих і яскравих особистостей, зокрема і маловідомих, про яких наш літопис буде розповідати впродовж ювілейного року. Засвідчуємо повагу та вдячність університетським викладачам історії за співпрацю, важливі ініціативи щодо збереження культурної та історичної спадщини, адже ми всі сьогодні об'єднані єдиними цінностями і метою – зберегти і розвивати українську освіту, культуру і науку.

Петро Савич Єфименко – відомий історик, етнограф, статистик і громадський діяч. Народився у 1835 р. у с. Великий Токмак Бердянського повіту Таврійської губернії (нині – м. Токмак Запорізької обл.). Він навчався на юридичному факультеті Харківського університету у 1855–1858 рр., а потім – у Московському університеті (1858–1859 рр.). Будучи студентом, долучився до Харківсько-Київського таємного товариства, яке мало на меті боротьбу з самодержавством у Російській імперії. Через це у 1860 р. був заарештований і до 1870 р. перебував у засланні у Пермській та Архангельській

губерніях, Соловецьких островах. Навіть в ув'язненні, П. С. Єфименко не полишав дослідницьку діяльність. Зокрема, на Соловецьких островах він віднайшов надмогилю плити останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра Калнишевського (1690/1691–1803).

Після відбуття покарання, Петро Савич почав працювати у різних губернських статистичних комітетах (зокрема у Воронежі та Самарі в період 1873–1876 рр.). У 1877 р. він переїхав до Чернігова, а у 1879 р. – до Харкова. У нашому місті він очолював статистичний відділ повітової земської управи і паралельно працював у місцевому губернському статистичному комітеті, був його секретарем у 1883–1888 рр. З 1868 р. раз на рік комітет публікував ґрунтовне статистико-інформаційне видання «Харківський календар», укладачем і редактором якого був секретар. Коли цю посаду став обіймати П. С. Єфименко, увага у цьому збірнику приділялася не лише здебільшого статистичним і довідковим даним, а й з'явилося чимало аналітичних матеріалів, окремий науково-довідковий (або літературно-науковий) відділ для них. Поступово частина таких матеріалів зростала, завдяки чому у 1887 р. було започатковано окремий додаток до «Харківського календаря» – «Харківський збірник», що містив на своїх сторінках етнографічні, історичні та краєзнавчі розвідки. Петро Савич також був членом Харківського історико-філологічного товариства, яке діяло при Харківському університеті.

Коло наукових зацікавлень П. С. Єфименка було доволі широким. Він займався питаннями економіки і статистики, вивчав історію промислів, вірувань, фольклор, звичаєве право, був розробником етнографічних програм з вивчення народних повір'їв українців тощо. Перебуваючи у Чернігові, він знайшов і перевіз до Харкова архів Малоросійської колегії, тим самим заклав основи для створення архіву Харківського історико-філологічного товариства. Деякі його праці надруковані під псевдонімами Петро Одинець, Царедавенко.

Родина Петра Савича також викликає значний інтерес. Він був одружений

з Олександрою Яківною Єфименко (1848–1918) – істориком та етнографом, першою жінкою у Російській імперії, яка отримала ступінь почесного доктора історії, що надав Харківський університет у 1910 р. Син подружжя – археолог Петро Петрович Єфименко (1884–1969), як і батько, свого часу переслідувався імперською владою, оскільки брав участь у студентських заворушеннях, через що у 1906 р. був виключений з Харківського університету. У подальшому він став доктором історичних наук (1934), академіком АН УРСР (1945), обіймав посаду директора Інституту археології АН УРСР у 1945–1954 рр., був почесним членом Королівського антропологічного інституту Великої Британії та Ірландії (1943), Міжнародного союзу доісториків (1958), Італійського інституту доісторії й праісторії у Флоренції (1960). Донька Петра Савича і Олександри Яківни – Тетяна Петрівна Єфименко (1890–1918) була поетесою і загинула разом з матір'ю на Харківщині внаслідок розбійного нападу. Родина Єфименків відрізнялася любов'ю до України, займалася дослідженням її історії, етнографії, археології.

Петро Савич Єфименко завершив свій життєвий шлях 7 (20 за н. ст.) травня 1908 р. у Санкт-Петербурзі. Його справа не втратила своєї актуальності й нині, тому сподіваємося, що його постать і науковий доробок ще неодноразово знайдуть своїх дослідників.

*Олексій ЯНКУЛ,
PhD з історії та археології,
провідний фахівець
Центру українських студій
та краєзнавства імені
академіка П. Т. Тронька.*

ПАМ'ЯТЬ

ПІШОВ З ЖИТТЯ ВИДАТНИЙ ФІЗИК, ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР УНІВЕРСИТЕТУ, АКАДЕМІК НАН УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ ІВАН НЕКЛЮДОВ: УНІВЕРСИТЕТ СПІВЧУВАЄ

З глибоким сумом повідомляємо, що 7 вересня 2024 року на 90-му році життя зупинилося серце Почесного доктора Каразінського університету, видатного українського науковця в галузі міцності та пластичності матеріалів, радіаційної фізики твердого тіла та радіаційного матеріалознавства, академіка НАН України, професора Івана Неклюдова.

Іван Матвійович народився 10 лютого 1935 року. У 1955 році з відзнакою закінчив фізико-математичний факультет Харківського педагогічного інституту імені Г. С. Сковороди. Після закінчення аспірантури він влаштувався на роботу до Харківського фізико-технічного інституту, де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до генерального директора. У 1964 році Іван Матвійович захистив кандидатську, а у 1975 році – докторську дисертацію, мав учене звання професора. У 2000 році його обрали членом-кореспондентом, а у 2004 році – дійсним членом Національної академії наук України.

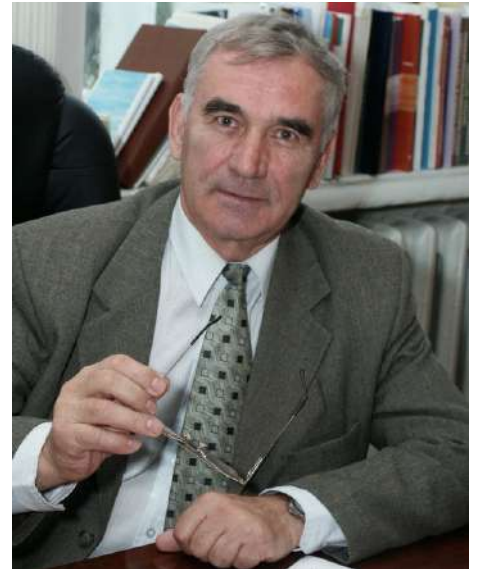
За фахом він є фізиком-експериментатором, фахівцем у галузі міцності й пластичності матеріалів, радіаційної фізики твердого тіла та радіаційного матеріалознавства. Його роботи з фізики пластичної деформації, домішково-деформаційного зміцнення, фізики радіаційних пошкоджень і радіаційного матеріалознавства отримали широке визнання у нашій країні та за кордоном. Він теоретично обґрунтував і експериментально підтвердив принципово новий напрям у створенні зміцненого стану матеріалів і виробів з них, який отримав назву «програмуного зміцнення». Іван Матвійович зробив вагомий внесок у дослідження фізичних механізмів радіаційних явищ у матеріалах при їх опроміненні, у створення науково-технічних засад експресного прогнозування поведінки сталей і сплавів в активних зонах ядерних і майбутніх термоядерних реакторів з використанням математичного моделювання та

прискорювачів заряджених частинок.

Наукові інтереси Івана Неклюдова були зосереджені на розв'язанні проблем підвищення безпеки та продовження ресурсу роботи блоків атомних електростанцій України, створенні реакторних матеріалів нового покоління з високою радіаційною стійкістю, створенні засад ефективного розвитку і використання сучасних методів ядерної фізики в економіці та індустрії України. Він зробив великий внесок у зміцнення науково-технічної підтримки та визначення перспектив розвитку атомної енергетики країни. Понад сорок років Іван Матвійович викладав на кафедрі матеріалів реакторобудування фізико-технічного факультету Харківського університету (зараз ННІ «Фізико-технічний факультет» Каразінського університету), вів ключові курси лекцій з фізики міцності та пластичності. Багато його студентів обрали своєю спеціальністю фізику твердого тіла, матеріалознавство і технології.

З квітня 2004 і до 2016 року він був членом Президії НАН України й очолював Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України на посаді академіка-секретаря. Іван Неклюдов був членом декількох проблемних рад НАН України, головою секції «Конструкції та устаткування атомної енергетики» Науково-технічної та експертної ради при Президії НАН України, головним редактором журналу «Питання атомної науки і техніки», членом редколегії низки наукових журналів України.

Іван Матвійович є автором понад 1 000 наукових робіт, 60 винаходів та патентів, 38 монографій і підручників, багатьох науково-технічних розробок і технологічних процесів зі створення нових конструкційних сталей і сплавів, композиційних матеріалів для атомної енергетики і спеціальної техніки. Під його керівництвом створена могутня експериментальна база фізичних

досліджень. Він підготував 12 докторів і 31 кандидата наук, багато зробив для науково-технічної підтримки атомної енергетики країни та визначення перспектив її розвитку. За ініціативи та активної участі Івана Матвійовича були прийняті важливі державні рішення на Вашингтонському саміті 2010 року щодо без'ядерного статусу України та спорудження нового безпечного джерела нейтронів з підкритичною збіркою.

Його нагороджено орденами «За заслуги» III ступеня, Ярослава Мудрого V і IV ступеня, медалями. Він є лауреатом Державної премії в галузі науки і техніки України, Заслуженим діячем науки і техніки України, Почесним громадянином м. Харкова, Почесним доктором Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Завдяки своїм високим людським якостям, винятковій працездатності, науково-організаційному дару та непересічному таланту Іван Матвійович здобув великий авторитет і повагу в науковому середовищі.

Світла пам'ять про Івана Матвійовича назавжди залишиться у серцях його учнів, колег і друзів.